

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช

วัยอ่อน

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช

วัยอ่อน

ตะกอน ลั้ง กระจ่าง

Physignathus cocincinus Cuvier, 1829

Indochinese water dragon

ตะกอก ลิ้ง กระทั่ง– *Physignathus cocincinus* Cuvier, 1829

ลักษณะ มีขนาดตัวปานกลาง (จากปลายปากถึงรูกัน 170 มิลลิเมตร และหางยาว 480 มิลลิเมตร) หัวยาวและแบนและส่วนหัวกว้างใกล้เคียงกับลำคอ ลำตัวแบนข้าง หางยาวมากและใหญ่ หางแบนข้าง ผิวหนังลำตัวมีเกล็ดปกคลุม เกล็ดบนหัวมีลักษณะเป็นตุ่มและเรียงตัวห่างกัน ตุ่มเกล็ดทางด้านหน้าของหัวใหญ่กว่าทางด้านท้ายและทางด้านข้างของหัว แต่เกล็ดด้านล่างของตา (suboculars) ใหญ่ และเกล็ดขอบปากบน (supralabials) กับเกล็ดขอบปากล่าง (infralabials) ใหญ่ เกล็ดบนหลังและหางมีลักษณะเป็นตุ่มและเรียงตัวห่างกัน เกล็ดด้านท้องใหญ่กว่าบนหลังและซ้อนเหลื่อมกัน เกล็ดบนขาหน้าและขาหลังเป็นตุ่มใหญ่กว่าบนหลังและซ้อนเหลื่อมกัน ตุ่มเกล็ดมีสัน เกล็ดใต้หางใหญ่และเป็นสัน บนหัวทางด้านท้ายทอยมีหนาม (spine) ยาวเรียงตัวเป็นแถวตามยาวในแนวกลางตัว บนหลังมีหนามยาวเรียงเป็นแถวยาวในแนวกลางตัว จนถึงขาหลัง หนามที่ท้ายทอยกับหนามบนหลังไม่ต่อเนื่องกันโดยมีช่องว่างแคบ บนหางมีหนามยาวเรียงเป็นแถวยาวในแนวกลางตัวจนถึงปลายหาง

ลำตัวสีเขียว แต่ตุ่มเกล็ดทางส่วนล่างของหัวและคางสีเขียวอมฟ้า ด้านท้องและทางด้านล่างของขาสีเขียวอมเหลือง หางสีเขียวอมเทาและเปลี่ยนเป็นสีเทาที่ส่วนปลายหางและมีแถบสีน้ำตาลดำพาดขวางเป็นปล้อง (12 ปล้อง) ขนาดของปล้องจะยาวขึ้นตามลำดับไปทางด้านท้ายของหาง ตะกอกวัยอ่อนมีแถบสีเขียวอมฟ้าพาดขวางลำตัวเป็นระยะ

ขาหน้าและขาหลังยาว เมื่อจับขาหลังแนบกับลำตัวไปทางด้านหน้า ส่วนปลายนิ้วตีนอยู่ในตำแหน่งส่วนปลายของหัว นิ้วตีนยาวและส่วนปลายนิ้วตีนทุกนิ้วมีเล็บ

การแพร่กระจาย จีน เวียดนาม กัมพูชา ในประเทศไทยพบทางภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราชพบที่ลำห้วยบริเวณเขาสูง

พื้นที่อาศัย บริเวณแนวฝั่งลำห้วยที่มีกลุ่มไม้หนาแน่น

นิสัย ค่อนข้างจำกัดอาศัยในกลุ่มไม้ที่เติบโตอยู่ข้างลำห้วยที่ไหลผ่านผืนป่า และเป็นลำห้วยที่มีน้ำตลอดทั้งปี เวลากลางวันหลบซ่อนตัวอยู่ตามค่าคบของต้นไม้หรือในพุ่มไม้และออกหากินเวลากลางคืนบนต้นไม้ เมื่อถูกรบกวนจะทิ้งตัวลงสู่น้ำและดำน้ำหลบหนี

สถานภาพ เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมายกระทรวง พ.ศ. 2546 ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 สำหรับสถานภาพเพื่อการอนุรักษ์ เป็นสัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์ (endangered) ตามเกณฑ์ของ Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning (2005) แต่ไม่มีสถานภาพเพื่อการอนุรักษ์ตามเกณฑ์ของ IUCN (2008) ในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราชมีประชากรน้อย